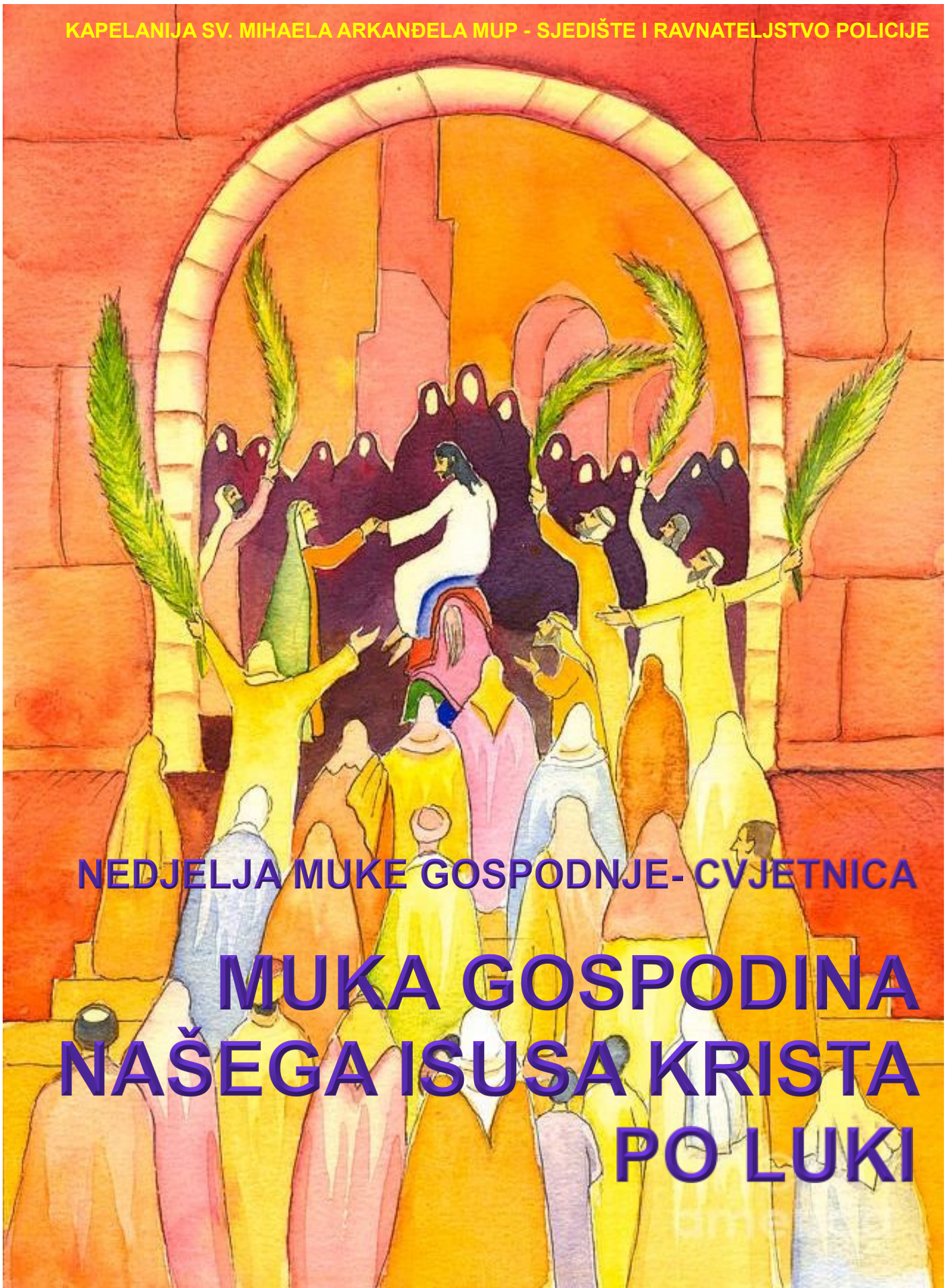

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

NEDJELJA MUKE GOSPODNE - CVJETNICA

**MUKA GOSPODINA
NAŠEGA ISUSA KRISTA
PO LUKI**

TRAVANJ

PETA KORIZMENA NEDJELJA

Ned	6.	(gluha); Vilim; Celzo; Rajko; Celestin; Irenej
Pon.	7.	Ivan de la Salle; Herman; Teodor
Uto.	8.	Dionizije; Alemka; Klement Dan SJP „Ajkule“ Rijeka (1991.)
Sri.	9.	Marija Kleofina; Demetrije

Naslovnica: Elizabeth Wang,
Isusov svečani ulazak u Jeruzalem
Slika preuzeta s: <https://pixels.com>

MEDITACIJA

Raspeti 3

SLUŽBA RIJEČI

ŠESTA KORIZMENA NEDJELJA
NEDJELJA MUKE GOSPODNJE-
CVJETNICA

ČITANJA

Muka Gospodina našega Isusa Krista
po Luki 4

HOMILIJA

Muka po Luki 14

KATEHEZA

Cvjetnica simbol svakog života 16

Izdaja 18

Mali vjeronaučni leksikon 21

KATEHEZA

Najkraći križni put 22

NAŠI POKOJNI 24

mihael

6/2024.

Listić Policijske kapelanije sv. Mihaela Arkandela MUP - sjedište i Ravnateljstvo policije,
Godište XVIII. (2024.), broj 6(596); Nedjelja Muke Gospodnje - Cvjetnica, 24. ožujka 2024.

Kontakt:

vlč. **Željko Rakošec**, policijski kapelan, tel.: 22 712, 85 682; e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana, tel.: 22 715, 82 805, e-mail: vbakula@mup.hr

Raspeti

O raspeti Isuse, patniče s Golgote koji s križa promatraš žalosni mimohod vremena i ljudi, koji čuješ vapaj potlačenog čovječanstva i razumiješ snove vječnosti...

Na križu si slaviji i dostojanstveniji od tisuća kraljeva na tisuću prijestolja u tisućama kraljevstava...

U svojoj si smrtnoj borbi moćniji od tisuća generala u tisućama ratova...

U svojoj si boli raspjevaniji od proljeća sa svim njegovim cvjetovima...

U svojoj si patnji hrabriji od nebeskih anđela u njihovim naricajima...

Od svojih si mučitelja postojaniji od brda, hridi i litice...

Tvoja je trnova kruna sjajnija i ljepša od bahramske krune..., a čavli koji probadaju tvoje ruke krasniji su od Jupiterova žezla.

Mrlje krvi na tvojim nogama sjajnije su od svega nakita božice Ištar.

Oprosti slabima koji te danas oplakuju, jer ne znaju da bi im bilo bolje oplakivati same sebe...

Oprosti im jer nisu svjesni da si ti smrću pobijedio smrt te podario mrtvima život...

Oprosti im jer ne znaju da ih tvoja snaga neprestano očekuje...

Oprosti im jer ne znaju da je svaki dan tvoj dan.

Cvjetnica - Nedjelja Muke Gospodnje

U nedjelju prije Uskrsa slavimo spomen na Isusov svečani ulazak u Jeruzalem. Narod je dočekaao Isusa pozdravljajući ga maslinovim i palminim grančicama.

Naziv kao i običaj vjerničkog ophoda s palminim grančicama nastao je u Jeruzalemu u IV. stoljeću. Vjernici su se skupljali popodne na Maslinskoj gori gdje su slavili bogoslužje riječi. Uvečer su u procesiji s palminim i maslinovim grančicama ulazili u Jeruzalem. Običaj se raširio po cijeloj Crkvi.

Misnom slavlju na Cvjetnicu prethodi blagoslov i procesija s blagoslovljenim grančicama.

Vjernici su blagoslovljene grančice nosili u svoje domove i na polja vjerujući da po molitvi Crkve Bog čuva njihove obitelji i posjede.

Uz evanđelje na procesiji s grančicama

Na procesiji s grančicama, ove godine (liturgijska godina c) čita se izvješće o Isusovu svečanom mesijanskom ulasku u Jeruzalem iz Lukina ili Ivanova evanđelja (Lk 19,28-40 ili Iv 12, 12-26).

Na misi se svečano pjeva ili čita Muka Gospodina našega Isusa Krista po Marku (Lk 22,14 - 23,56 ili skraćeno Lk 23,1-56).

Hosana

Hosana! (hebrejski חושי'אנא hoši'ana; grčki ὠσαννά) znači spasi nas! (pomozi!) U Starom zavjetu to je vapaj Bogu ili kralju.

Hosana u današnjem Evanđelju upravljeno je Bogu u čije ime Isus dolazi u sveti grad. Usklikom: Blagoslovljen Onaj koji dolazi u ime Gospodnje! Blagoslovljeno kraljevstvo oca našega Davida koje dolazi! (Mk 11,9-10), Isusovi učenici su ispovijedali vjeru da je Isus Mesija kakav je obećan Davidu.

Magarac

Isus je Kraljevski Mesija, ali ne u političkom smislu što pokazuje jašući na magarcu, radnoj životinji siromaha i pobožnih hodočasnika. On je donositelj mira. Njegovo Kraljevstvo nije od ovoga svijeta (Iv 18, 36). On donosi Kraljevstvo Božje.

Isus nije slučajno izabrao ovakav način ulaska u sveti grad. Poznajući Sveto pismo, zamisao je uzeo iz proroka Zaharije (Zah 9,9) :

<https://debrillswriter.com/>

*„Klikni iz sveg grla, Kćeri sionska!
Viči od radosti, Kćeri jeruzalemska!
Tvoj kralj se evo tebi vraća:
pravičan je i pobjedonosan,
ponizan jaše na magarcu,
na magaretu, mladetu magaričinu.*

Budući da su Pismo do u sitnice poznavali i farizeji, pismoznanci i hramsko svećenstvo, tim činom im je poslao jasnu poruku o sebi.

Grančice

U rimsko doba maslina je simbol mira.

U Bibliji simbolizira brojnost djece, a djeca su simbol Božjeg blagoslova i ljubavi prema čovjeku.

Za svetoga Pavla, maslina je znak uključenja pogana u Božje kraljevstvo.

Palmina grana, u vrijeme Makabejaca označavala je židovsku političku neovisnost. Jedan dio puka koji je dočekao Isusa vjerojatno je od njega očekivao političko djelovanje, premda jašući na magaretu, on šalje potpuno suprotnu poruku.

Palmine grane, također, simboliziraju mučeništvo i pobjedu života nad smrću.

Haljine

Puk pred Isusom prostire haljine kao izraz velikog poštovanja. Jedni su u Isusu vidjeli političkog osloboditelja, a drugi su vidjeli ono što Isus uistinu jest i kao takvome mu se poklonili.

Prostiranje haljina možemo usporediti s postavljanjem crvenog prostirača u državnim protokolima.

Na procesiji s grančicama

Evandjelje: Lk 19,28-40

Blagoslovljen Onaj koji dolazi u ime Gospodnje!

Čitanje svetoga evandjelja po Marku

U ono vrijeme: Išao je Isus pred svima uzlazeći u Jeruzalem. Kad se približi Betfagi i Betaniji, uz goru koja se zove Maslinska, posla dvojicu učenika govoreći:

- *Hajdete u selo pred vama. Čim uđete u nj, naći ćete privezano magare koje još nitko nije zajahao. Odriješite ga i dovedite. Upita li vas tko: 'Zašto drijеšite?', ovako recite: 'Gospodinu treba.'*

Oni koji bijahu poslani otiđoše i nađoše kako im bijaše rekao. I dok su drijеšili magare, rekoše im gospodari:

- *Što drijеšite magare?*

Oni odgovore:

- *Gospodinu treba.*

I dovedoše ga Isusu i staviše svoje haljine na magare te posjednuše Isusa.

I kuda bi on prolazio, prostirali bi po putu svoje haljine. A kad se već bio približio obronku Maslinske gore, sve ono mnoštvo učenika, puno radosti, počе iza glasa hvaliti Boga za sva silna djela što ih vidješe:

- *Blagoslovljen Kralj, Onaj koji dolazi u ime Gospodnje! Na nebu mir! Slava na visinama!*

Nato mu neki farizeji iz mnoštva rekoše:

- *Učitelju, prekori svoje učenike.*

On odgovori:

- *Kažem vam, ako ovi ušute, kamenje će vikati!*

Riječ Gospodnja

Prvo čitanje: Iz 50, 4-7

Lica svojeg ne zaklonih od pogrda, ali znam da se neću postidjeti.

Čisto srce stvori mi, Bože!

Gospodin Bog dade mi jezik vješt
da znam riječju krijepiti umorne.
Svako jutro on mi uho budi
da ga slušam kao učenici
Gospodin Bog uho mi otvori:
ja se ne protivih niti uzmicah.
Leđa podmetnuh onima što me udarahu,
a obraze onima što mi bradu čupahu,
i lica svojeg ne zaklonih
od pogrda ni od pljuvanja.
Gospodin Bog mi pomaže,
zato se neću smesti.
Zato učinih svoj obraz ko kremen
i znam da se neću postidjeti.

Riječ Gospodnja

Na Cvjetnicu, kao i prošle nedjelje, prvo čitanje uzeto je iz drugog dijela Knjige proroka Izaije, Deuteroizaije. Odlomak je uzet iz *Treće pjesme o Sluzi Gospodnjem, patniku*.

Pročitani odlomak govori o ustrajnosti Sluge Gospodnjega u izvršenju povjerene zadaće. On se u potpunosti pouzdaje u Boga koji ga je „opremio“ potrebitim darovima govora, suosjećanja, slušanja, trpljenja i predanja Bogu i ljudima na koje pristaje iz čiste ljubavi prema onima kojima se predaje. Umjesto zahvalnosti i ljubavi uzvraćeno mu je patnjom koju on, s vjerom Boga, potpuno slobodno prihvaća.

Prije Isusove muke, smrti i uskrsnuća Isusova, Židovi su na Mesiju primjenjivali proroštva o kralju i pobjedniku. Patnje iz pjesama primjenjivali su na židovski narod u babilonskom sužanjstvu. Kršćani pjesmu o Sluzi patniku razumijevaju kao proroštvo o Mesiji patniku. Sluga patnik je slika Isusa koji stoji pred smrtnom osudom i s povjerenjem u Oca prihvaća muku i smrt za ljude da bi ga proslavio.

Otpjevni psalam: Ps 22, 8-9.17-20.23-24

Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?

Koji me vide, podruguju se meni,
razvlače usne, mašu glavom:
„Uzdao se u Gospodina, neka ga sad izbavi,
neka ga spasi ako mu omilje!“

Opkolio me čopor pasa,
rulje me zločinačke okružile.
Probodoše mi ruke i noge,
sve kosti svoje prebrojiti mogu.

Razdijeliše među se haljine moje
i za odjeću moju baciše kocku.
Ali ti, Gospodine, daleko mi ne budi;
snago moja, pohiti mi u pomoć!

A sada, braći ću svojoj navješćivati ime tvoje,
hvalit ću te usred zbora.
„Koji se bojite Gospodina, hvalite njega!
Svi od roda Jakovljeva,
slavite njega!
Svi potomci Izraelovi,

Autor Psalma predstavlja pravednika koji trpi i koji je progonjen, ali je u svome iskustvu boli ispunjen nadom u Boga. Simbolika Psalma pripisuje se liku IKrista raspetoga, i već u prvim riječima Psalma „Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?“ nalazimo krik koji odražava negovu veliku unutarnju bol. Molitelj se osjeća napuštenim od Boga, u tišini je pred Bogom koji se trenutačno čini odsutnim, ali je opet vječito prisutan u svakoj nevolji.

Ovakvo pouzdanje u Boga u neprijateljima budi još više zlobe te ih se naziva „čoporom pasa“ koji se naslađuju bolima patnika - pravednika.

Opet, pred svim ovim nevoljama, osuđenik ne prestaje moliti i pouzdavati se u Božju pomoć, ne kako bi umakao smrti, već da bi nakon smrti zadobio život vječni po uskrsnuću.

„Hvalit ću te usred zbora“ treba predstavljati hvalu u Crkvi koja slavi uskrslog Gospodina.

Drugo čitanje: Fil 2, 6-11

Ponizi sam sebe... zato Bog njega preuzvisi.

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Filipljanima

Krist Isus, trajni lik Božji,
nije se kao plijena držao svoje jednakosti s Bogom,
nego sam sebe „oplijeni“ uzevši lik sluge,
postavši ljudima sličan;
obličjem čovjeku nalik,
ponizi sam sebe, poslušan do smrti,
smrti na križu.

Zato Bog njega preuzvisi
i darova mu ime,
ime nad svakim imenom,
da se na ime Isusovo prigine svako koljeno
nebesnikâ, zemnikâ i podzemnikâ.

I svaki će jezik priznati:
„Isus Krist jest Gospodin!“ –
na slavu Boga Oca.

Riječ Gospodnja

Pavao poziva na poniznost i zajedništvo svoju zajednicu u Filipima. Potiče ih današnjim himnom o Kristu koji je bio jednak s Bogom, ali je uzeo ljudsko tijelo i prihvatio najsramotniju i najtežu smrtnu kaznu onoga doba. Svoju poniznost Isus je pokazivao svojim djelovanjem među „običnim“ ljudima, ribarima, seljacima, onima koji su smatrani grešnicima i izdajnicima. Prihvaćanjem osude i sramotne smrti potvrdio je sve ono što je govorio i kako je djelovao. Ta Isusova poniznost primjer je kako bi Filipljani, a i ostali kršćani trebali živjeti.

Nakon prvog dijela himna koji govori o poniznosti, slijedi drugi koji kaže „Zato Bog njega preuzvisi i darova mu ime... Gospodin“, nakon poniženja vječno je proslavljen.

Na misi

Evandjelje: Lk 23,1-56

Muka Gospodina našega Isusa Krista po Luki

Hetty Krist, *Ecce homo*
<http://www.svetiantosarajevo.com>

Evandjelje donosi čitav Lukin izvještaj o Kristovoj mucu. No, valja uočiti da i Isusov mesijanski ulazak u Jeruzalem podsjeća na njegovo Utjelovljenje, budući da učenici kliču: „Blagoslovljen kralj, Onaj koji dolazi u ime Gospodnje! Na nebu mir! Slava na visinama!“, što izravno podsjeća na anđeosku pjesmu iz Betlehema. Takav dakle Kralj, a u isto vrijeme krhki čovjek, podnosi muku.

U čitavu izvještaju, naviješta li se u cijelosti, valja primijetiti osobitu pažnju kojom Luka tumači događaje Isusove Pashalne večere koji su mnogo razrađeniji nego kod drugih sinoptika. Luki je osobito stalo do toga da prikaže da je doista riječ o židovskoj Pashalnoj večeri.

U samom trenutku Kristova razapinjanja, u Lukinom Evandjelju nema spomena o Isusovu vapaju: „Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio“, nego Luka donosi riječi praštanja: „Oče, oprosti im, ne znaju što čine“. Sličnu molitvu Luka stavlja i na usta prvomučenika Stjepana u Djelima apostolskim, pa ona postaje uzor i za kršćane dok su progonjeni. Sličan je slučaj i s povikom: „Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj!“, jer Stjepan će uzviknuti: „Gospodine Isuse, primi duh moj“.

Krist je svojim svjesnim poniženjem i trpljenjem, te predanjem u Očevu volju postao uzor kršćanima koji moraju zauzeti jednaki stav. Na koncu žene pripravljaју - miomirise i pomasti. Samo Luka koristi oba ova izraza, opisujući tako ukop Isusov na isti način kao što je opisan i ukop Davidov.”

Darko Tepert, <https://www.glas-koncila.hr>

Antonio Ciseri, *Ecce Homo* <https://hr.m.wikipedia.org>

I ustade sva ona svjetina.

Odvedoše ga Pilatu i stadoše ga optuživati:

- Ovoga nađosmo kako zavodi naš narod i brani davati caru porez te za sebe tvrdi da je Krist, kralj.

Pilat ga upita:

- *Ti li si kralj židovski?*

On mu odgovori:

- *Ti kažeš!*

Tada Pilat reče glavarima svećeničkim i svjetini:

- *Nikakve krivnje ne nalazim na ovom čovjeku!*

No oni navaljivahu:

- *Buni narod naučavajući po svoj Judeji, počevši od Galileje pa dovde!*

Čuvši to, Pilat propita da li je taj čovjek Galilejac. Saznavši da je iz oblasti Herodove, posla ga Herodu, koji i sam bijaše onih dana u Jeruzalemu.

A kad Herod ugleda Isusa, veoma se obradova jer ga je već odavna želo vidjeti zbog onoga što je o njemu slušao te se

nadao od njega vidjeti koje čudo. Postavljao mu je mnoga pitanja, ali mu Isus uopće nije odgovarao. A stajahu ondje i glavari svećenički i pismoznanci optužujući ga žestoko. Herod ga zajedno sa svojom vojskom prezre i ismija: obuče ga u bijelu haljinu i posla natrag Pilatu. Onoga se dana Herod i Pilat sprijateljiše, jer prije bijahu neprijatelji.

A Pilat dade sazvati glavare svećeničke, vijećnike i narod te im reče:

- *Doveli ste mi ovoga čovjeka kao da buni narod. Ja ga evo ispitah pred vama pa ne nađoh na njemu ni jedne krivice za koju ga optužujete. A ni Herod jer ga posla natrag nama. Evo, on nije počinio ništa čime bi zaslužio smrt. Kaznit ću ga dakle i pustiti.*

I povikaše svi uglas:

- *Smakni ovoga, a pusti nam Barabu!*

A taj bijaše bačen u tamnicu zbog neke pobune u gradu i ubojstva. Pilat im stoga ponovno progovori hoteći osloboditi Isusa. Ali oni vikahu:

- *Raspni, raspni ga!*

On im treći put reče:

- *Ta što je on zla učinio? Ne nađoh na njemu smrtne krivice. Kaznit ću ga dakle i pustiti.*

Joško Kandija i Valentino Valent, *Križni put pod morem*, uvala Jelinak, Marina
Foto: Luka Kolovrat i Ante Kukavica Fedor, <https://gorgonija.com>

Ali oni navaljivahu iza glasa ištući da se razapne. I vika im bivala sve jača. Pilat presudi da im bude što ištu. Pusti onoga koji zbog pobune i ubojstva bijaše bačen u tamnicu, koga su iskali, a Isusa preda njima na volju.

Kad ga odvedoše, uhvatiše nekog Šimuna Cirenca koji je dolazio s polja i stave na nj križ da ga nosi za Isusom. Za njim je išlo silno mnoštvo svijeta, napose žena, koje su plakale i naricale za njim. Isus se okrenu prema njima pa im reče:

- Kćeri Jeruzalemske, ne plačite nada mnom, nego plačite nad sobom i nad djecom svojom. Jer evo idu dani kad će se govoriti: 'Blago nerotkinjama, utrobama koje ne rodiše i sisama koje ne dojiše.' Tad će početi govoriti gorama: 'Padnite na nas!' i bregovima: 'Pokrijte nas!' Jer ako se tako postupa sa zelenim stablom, što li će biti sa suhim?

A vodili su i drugu dvojicu, zločince, da ih s njime pogube. I kada dođoše na mjesto zvano Lubanja, ondje razapeše njega i te zločince, jednoga zdesna, drugoga slijeva.

A Isus je govorio:

- Oče, oprosti im, ne znaju što čine!

I razdijeliše među se haljine njegove bacivši kocke.

Stajao je ondje narod i promatrao. A podrugivali se i glavari govoreći:

- Druge je spasio, neka spasi sam sebe ako je on Krist Božji, Izabranik!

Izrugivali ga i vojnici, prilazili mu i nudili ga octom govoreći:

- Ako si ti kralj židovski, spasi sam sebe!

A bijaše i natpis ponad njega:

- Ovo je kralj židovski.

Jedan ga je od obješenih zločinaca pogrđivao:

- Nisi li ti Krist? Spasi sebe i nas!

A drugi ovoga prekoravaše:

- Zar se ne bojiš Boga ni ti, koji si pod istom osudom? Ali mi po pravdi jer primamo što smo djelima zaslužili, a on - on ništa opako ne učini.

Onda reče:

- Isuse, sjeti me se kada dođeš u kraljevstvo svoje.

A on će mu:

- Zaista ti kažem: danas ćeš biti sa mnom u raju!

Bijaše već oko šeste ure kad nastatama po svoj zemlji – sve do ure devete, jer sunce pomrča, a hramska se zavjesa razdrije po sredini.

I povika Isus iza glasa:

- Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj!

To rekavši, izdahnu.

Kad satnik vidje što se zbiva, stane slaviti Boga:

- Zbilja, čovjek ovaj bijaše pravednik!

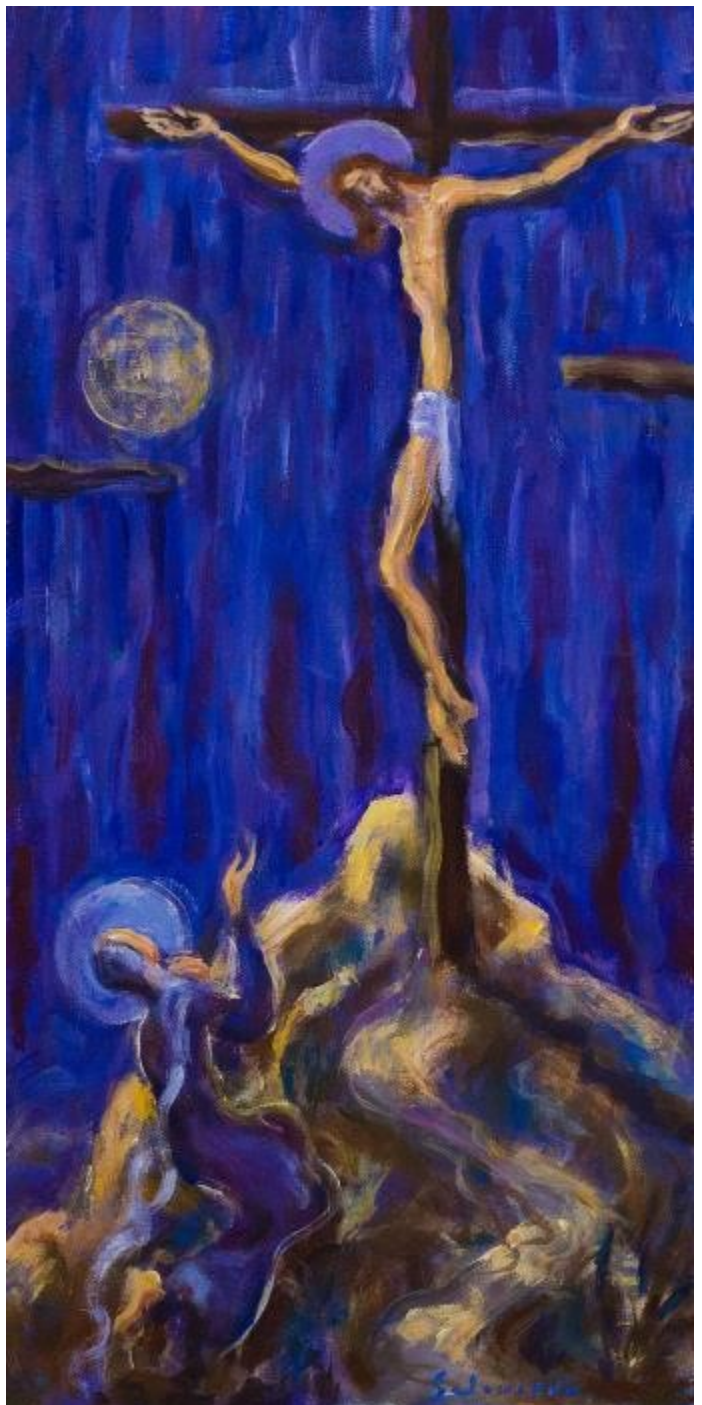
I kad je sav svijet koji se zgrnuo na taj prizor vidio što se zbiva, vraćao se bijući se u prsa. Stajahu podalje i gledahu to svi znanci njegovi i žene koje su za njim išle iz Galileje.

I dođe čovjek imenom Josip, vijećnik, čovjek čestit i pravedan; on ne privoli njihovoj odluci i postupku. Bijaše iz Arimateje, grada judejskoga i iščekivaše kraljevstvo Božje. Taj dakle pristupi Pilatu i zaiska tijelo Isusovo.

Zatim ga skinu, povi u platno i položi u grob isklesan u koji još ne bijaše nitko položen.

Bijaše dan Priprave; subota je svitala. A pratile to žene koje su s Isusom došle iz Galileje: motrile grob i kako je položeno tijelo njegovo. Zatim se vrate i priprave miomirise i pomasti.

Riječ Gospodnja

Blaženka Salavarda, *Isus na križu*,

Josip-Biffel, *Posljednja večera*, Galerija Šimun Dubrave, <http://www.svetiantosarajevo.com>

Muka po Luki

Posljednja Večera

Trenutak pun simbolike. Izrael se sjeća oslobođenja iz Egipta, janjetova krv očuvala je njihove domove i obitelji od smrti. Spomen-žrtva neprestano ostaje izvor nade. Isus slavi također s učenicima Pashu. Sada je pri završetku ne samo ropstvo Izraela, nego i ropstvo čitava čovječanstva, ne samo egipatsko, nego i sotonino. Isusova smrt nije slučajna i tragična nesreća, nego predanje iz ljubavi. To je ujedno i euharistijska gozba: Njegovo se tijelo žrtvuje, Njegova se krv proljeva. Da bi mogli sudjelovati na gozbi ove žrtve, daje ima svoje tijelo i svoju krv u prilici kruha i vina. Pretvaranje tijela je žrtva, a blagovanje tog tijela je, dakle, žrtvena gozba. Izraelova se žrtvena svečanost ispunjava u Kristovoj novozavjetnoj žrtvi nastavljenoj u žrtvi sv. mise. Završetak znakova i simbola s njihovim mesom i njihovom krvlju, čaše s

vinom, a početak Kristove stvarnosti i prisutnosti. Ova liturgija neće prestati do njegova ponovnog dolaska. Njegov je nalog: Ovo činite meni na spomen. Ne radi se tu o velikim riječima, nego o odlučnom djelovanju.

Pouka učenika

Tko bi trebao biti najveći? Iz tog pitanja nastaje prepirka. Isus govori o služenju. Učenik ne može biti drukčiji od svog učitelja - što bi bilo inače nasljedovanje? Tko misli da stoji, neka pazi da ne padne. Oholost dolazi prije pada. Moć i gospodarenje nad ljudima nisu program i ciljevi Isusovih učenika. Poniznost i služenje nemaju alternative.

Maslinska gora

Isus moli; njegovi trebaju moliti da ne padnu u napast. Teški su se trenuci nadvili nad Isusa. Juda dolazi, tama se pojačava. Strašljivost vodi Petra da ne prepozna

Edvard Munch, *Golgotha*, <http://www.svetiantosarajevo.com>

Isusa, no pijetao mu oslobađa srce težine i tjera mu suze pokajnice koje pripravlja srce za obraćenje. Lako je osuditi Judu i čuditi se Petru, no što znamo o mukama srca, ako je ono i iznutra i izvana upalo u tamu? Nije li naš odnos prema Kristu, njegovoj riječi često pun ravnodušnosti, unutarnjeg drijemeža, pospanosti i izdaje?

Sud i osuda

Nebo postaje svjedokom, državna se moć odlučuje za isključenje i smrt onoga koji je unišao u svijet. Vuče se na sve instance onoga koji se jasno opredijelio za siromašne i grješnike. Pred židovskim se sudom radilo o veličini i poniženju, pred Pilatom o moći i nemoći, a pred Herodom je pitanje o mudrosti i ludosti. Zamijenjen je za zločinca. Da, ja sam Pomazanik! Ja sam Kralj! Kad smo dali tako jasno obavijest o sebi: da, ja sam kršćanin? Koliko smo poruga i ismijavanja, udaraca i nepravdnosti podnijeli zbog toga? Jesmo li govorili otvoreno, kad se, ljudski gledajući, više isplatilo šutjeti, jesmo li se suprotstavili kad zlo nije ništa željelo, nego da se maknemo na stranu?

Križ - smrt:

Strašna bol, živ pribijen na križ. Darovatelj života biva ubijen i nijedna mu sila svijeta ne može pomoći. Ostaje samo Otac u čije ruke Isus izručuje život. Ne plači nad njim, nego nad sobom i svojima. Možeš li doživjeti da je ljubav jača od smrti?

Satnik - ukop:

Neki poganin postaje prvim vjernikom. Oni od kojih se najmanje očekuje, koji se smatraju nevjernicima, prvi shvaćaju i vjeruju. Mnogi koji misle da dovoljno slijede Isusa i uvjereni su da žive kršćanskim životom, ostaju, kao po nekom nepisanom pravilu, na sigurnoj udaljenosti. Vijećnik Josip pobrinu se za ukop jer već je svitala subota, a tada treba po propisu mirovati...

Cvjetnica simbol svakog života

U ovom tekstu razmišljamo o Cvjetnici, bogatstvu života i otkrivenju ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

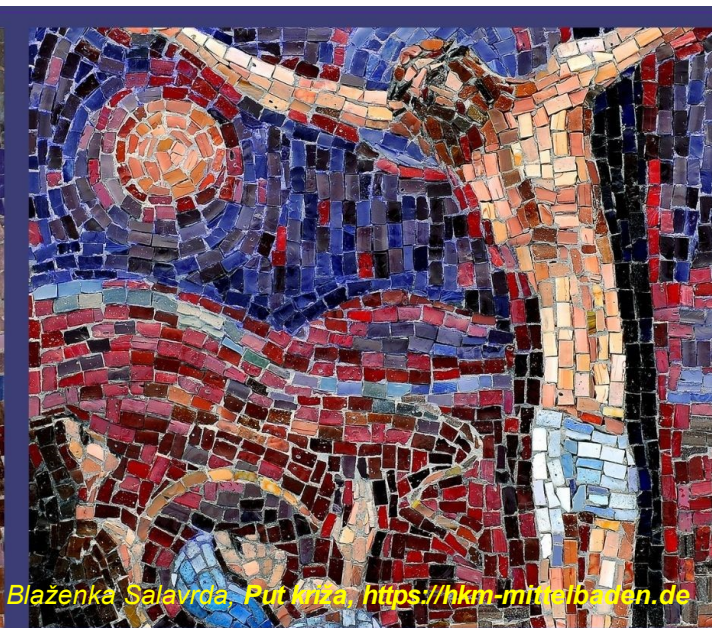
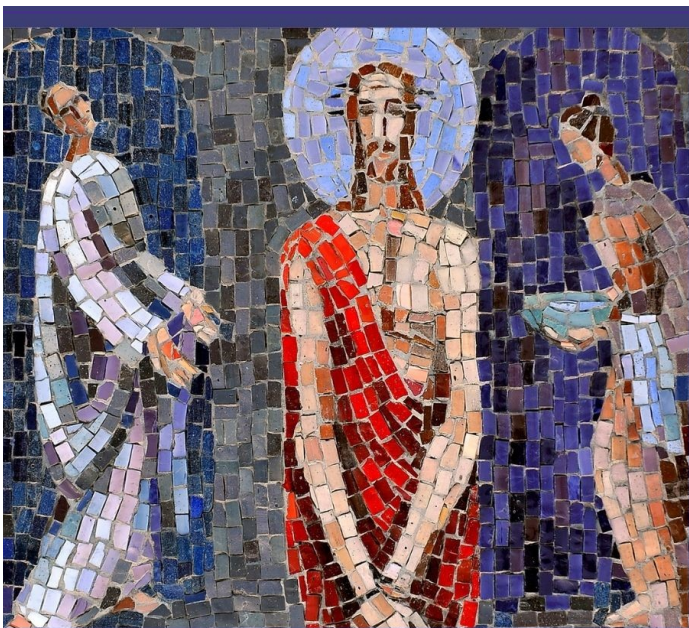
U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

U događajima Velikog tjedna susrećemo tajnu ljubavi i patnje. Veliki je tjedan kao neka katedrala, puna veličanstvenih umjetničkih djela. Ulaz u tu katedralu jest Cvjetnica.

Isusova Cvjetnica

Isusova cvjetnica počinje hosanom, radosnim usklicima, slavljem. Isus je volio Jeruzalem, oplakao ga je zajedno sa svim tragičnim ljudskim sudbinama u njemu. Rado bismo znali, je li bio sretan kad je ulazio u voljeni grad usred radosnih usklika, ili je već osjećao tjeskobu tragičnog svršetka? Je li ipak pomislio načas da su ga možda konačno shvatili, razumjeli njegovu poruku, povjerovali u njega građani također ovoga grada, kao što su mu vjerovali svojedobno Samarijanci, kad je čitav grad izišao da ga pozdravi, da ga pozovu u svoj grad i da ga tamo zadrže neko vrijeme? Ne znamo. No smijemo pretpostaviti da je sudjelovao u radosti toga jednostavnog naroda koji ga je dočekao uz veselje, svakako je pustio da se raduju, da viču, kliču, plešu oko njega, dapače, branio ih je od zlobnih napada farizeja. Ali ovaj val radosti nije dugo potrajao. Tek što je ušao u grad, našao se suočen s napadima farizeja, s nizom većih i manjih izdaja. Juda se već cjenka s njegovim neprijateljima da ga izda, učenici su već pospani, narod već drugdje traži svoje male radosti.

Blaženka Salavrda, Put križa, <https://hkm-milinaibaden.de>

Gdje su sada oni koje je ozdravio, koje je nahranio, koje je utješio? Gdje su mu prijatelji? Zatim dolaze osamljenost, tjeskoba, smrtni strah, poniženje od velikih svećenika, običnih vojnika, Pilata i Heroda, te na kraju stravična smrt, tragičan svršetak jednoga mladog, nedužnog života. Sve se to zbilo u Jeruzalemu u samo nekoliko dana. Cvjetnica nas podsjeća na sve to.

Svaki je ljudski život Cvjetnica

Život počinje bezbrižno, uz radosno iščekivanje, pun obećanja, snova i radosti. No, vedrinu djetinje bezbrižnosti uskoro zasjenjuju tmurni oblaci briga, neuspjeha i razočaranja odrasle dobi.

Svatko od nas ima sličnih iskustava, kao Isus u Jeruzalemu: pokoja izdaje onih od kojih smo to možda najmanje očekivali, poniženja, samoća, nerazumijevanje i na kraju smrt. Između toga teče naš život koji prolazi brzo poput jedne nedjelje. U svakom životu ima svega: i radosti i žalosti, i Cvjetnice i Kalvarije. Ali bit će i uskrsnuća, i to nas jača na tom putu.

Kao policajci i djelatnici MUP-a krenuli ste u avanturu svojega poziva radosna srca, s mnogo velikodušnosti. Voljeli smo svoj poziv, svoj posao, kao što je Isus volio svoj Jeruzalem. Sigurno, da smo u svojoj radnoj sredini doživjeli velike milosti, radosti,

mного razumijevanja. Ali tu smo vjerojatno doživjeli i najveća razočaranja, nesporazume, možda izdaje. Ne smijemo zaboraviti da je to i naše mjesto uskrsnuća, ako ustrajemo do kraja. Ustrajnost je velika krjepost: ne samo u cjelini našega poziva, nego i u svagdanjim dužnostima u obitelji, u radnoj sredini, u duhovnom životu. Evo malog primjera o važnosti ustrajnosti.

Svakog jutra u Africi se budi lav. Zna da mora juriti brže od gazele kako bi je uhvatio, jer bi inače umro od gladi. Svakoga jutra u Africi se budi i gazela. I ona zna da mora juriti brže od lava da spasi svoj život. Svakoga jutra kad se ti probudiš, ne pitaj jesi li lav ili gazela, nego počni juriti i trčati da preživiš. Budi ustrajan!

Ipak, jednu stvar ne smijemo zaboraviti ni u raspoloženju Cvjetnice: mi već živimo u doba nakon uskrsnuća. Mi već znamo da Cvjetnica, Kalvarija i Križ nisu posljednje postaje, nego da slijedi Uskrs. I kao što svakim danom pomalo umiremo, mi pomalo i uskršavamo i to čini život podnošljivim.

Svako obraćenje, svaka sveta ispovijed malo je uskrsnuće, svako dobro djelo učinjeno bratu ili sestri u potrebi jest blago sačuvano za uskrsni dan. Naša Cvjetnica traje, ali je već započeo i naš Uskrs.

Mihály Szentmártoni S.J., *Pred otajstvom ljubavi* : razmatranja za duhovne vježbe. FFDI, Zagreb, 2008

Izdaja

Čitajući evanđelja primjećujemo da je u svojim posljednjim satima Isus ostavljen, da je na više načina izdan. Primjećujemo da je nekoliko osoba ostalo s njim do svršetka njegovog života. Tu je njegov ljubljani učenik Ivan i žene.

Žene nisu ostavile Isusa. Žene ga nisu izdale. Prate ga na njegovom križnom putu, a susrećemo ih i podno njegovog križa.

Isus je osobno izabrao dvanaest učenika (Matej 10:1-4; Luka 6:12-16). Svaki od dvanaestorice ostavio je sve kako bi slijedio Isusa. Vjerovali su u nj i vjerovali su da je on Mesija. Kad pogledamo poziv prve četvorice učenika, čini nam se da su bez razmišljanja ostavili sve i pošli za Isusom. Bio im je dovoljan njegov poziv „Hajdete za mnom“. Zebedejevi sinovi, Petar i Andrija, ostavljaju svoje barke i svoj posao, a carinik Levi - Matej unosan posao. Šaljivi Natanael, nakon svoje upadice „Iz Nazareta da može biti što dobro?“ i Isusove uzvratne dosjetke u Isusu prepoznaje Mesiju.

Isusovi su učenici bili obični ljudi, sa svojom prošlošću, naravi i karakterom. Nekad se postavlja pitanje po kojim ih je kriterijima izabrao. Prateći Šimuna Petra, njegovu životnu krivulju, uspone i padove, čini nam se da je mogao i bolje birati. Isus je znao sve njegove mane i vrline, njegovu vjeru kad priznaje Isusa Sinom Božjim, ali i odvratanje Isusa od njegova puta. Njegovu vjeru da može poput Isusa hodati po vodi, ali i gubitak te vjere i strah od utapanja. A Isus upravo njega bira za najodgovorniji položaj u zajednici. Ambiciozni sinovi Zebedejevi, Jakov i Ivan, Sinovi groma – kako ih je nazvao Isus, koji su zaželjeli zauzeti ministarska mjesta u budućem

Isusovu kraljevstvu bili su uz to vrlo temperamentni i osvetoljubljivi, poželjeli su prizvati oganj na samarijansko selo koje nije primilo Isusa. Petar je uz njih dvojicu uvijek u najužem krugu Isusovih učenika. U važnim trenucima upravo njih trojicu Isus vodi sa sobom. Levi – Matej bio je carinik, suradnik okupacijske poganske vlasti. Šimun Zelot, kako mu i ime kazuje bio je židovski nacionalist, danas bi rekli ekstremist ili terorist. Bilo je među apostolima pobožnih ljudi. Neki su bili učenici Ivana Krstitelja. Natanael, kojega je Isus vidio pod smokvom, vjerojatno se tamo nije izležavao u hladovini nego je ili slušao nekog rabina jer rabini su običavali naučavati u smokvinu hladu, ili je sam razmišljao o Svetom pismu. O Judi malo znamo. Juda je jedini Judejac među Dvanaesticom. Rođen je u mjestu Kariot pedesetak kilometara južno od Jeruzalema. U navođenju imena učenika spominje se njegov čin izdaje. Govori se da je bio pomalo pohlepan i da je potkradao zajedničku blagajnu. Unatoč tome, Isus ga je volio ništa manje nego ostale učenike.

Što je ta skupina različitih ljudi vidjela u Isusu i što su očekivali od njega?

Može se reći da je Isus u svakome od njih vidio posebnu vrijednost, vidio je potencijal, iskrenost, za svakoga je imao zadaću koju će izvršiti kada dođe vrijeme. Juda je jedini odbio tu zadaću i otišao svojim putem.

Noć izdaje

Isus je u večeri pred uhićenje učenicima najavio nekoliko događaja koji će ih pogoditi. Najavio je da će ga jedan od učenika izdati, drugi će se razbježati, a Petar će ga zatajiti unatoč svojim tvrdnjama da je s Učiteljem spreman i umrijeti.

Za učenike, izdaja Isusa bila je osobna izdaja svih njih, izdaja Izraela, izdaja Mesije. Najava izdaje duboko ih je uznemirila. Matej i Marko govore kako su bili duboko ožalošćeni, a Ivan govori kako su ostali šokirani, zapanjeni, bez riječi.

Već u vrijeme Isusove smrtne borbe u Getsemanskom vrtu događa se neka vrsta izdaje. Dok Isus moli, njegovi učenici u koje ima najveće povjerenje, Petar, Jakov i Ivan spavaju. Matej piše da ih je Isus tri puta budio. Jesu li bili bez suosjećanja ili samo nisu shvaćali ozbiljnost situacije? Uglavnom, zanemarili su Isusovu potrebu da mu budu blizu i da mole s njim.

Juda

Druga, najveća izdaja je Judina izdaja. On se već ranije dogovorio s narodnim i vjerskim vođama da će im predati Isusa. Judina izdaja možda i nije bila prava izdaja. Isusa bi i tako uhvatili i osudili, a on im je poslužio samo za prepoznavanje, poput svjedoka koji iza jednosmjernog zrcala prepoznaje kriminalca u policijskoj istrazi. Isus nije boravio u Jeruzalemu toliko da bi ga zapovjednici straže i svjetina prepoznali. Možda su se plašili da umjesto Isusa ne privedu nekoga drugoga ili da se neki od

učenika predstavi kao Isus dok se Isus ne „izvuče“, a kad shvate prijevaru bit će kasno. Judina izdaja posebno je bolna zbog načina. On daje znak pozdravom „Zdravo, učitelju“ (zapravo „šalom“ - „mir tebi“, učitelju) i poljupcem, znakom povjerenja između učitelja i učenika. Poljubac je posebno bolan. Evanđelisti rabe glagol καταφιλέω (katafileo) što se može prevesti „srdačno“, „prijateljski“ poljubiti. Je li u tom trenutku Juda pokušavao na neki način uljepšati trenutak, pretvarati se da je sve u redu ili je uživao u predaji Isusa? Za Isusa je izdaja svakako bila izrazito bolna: izdaje ga njegov prijatelj, netko koga je volio. Isus Judu u Matejevu evanđelju oslovljava s „prijatelju“. Je li to „prijatelju“ bilo iskreno, ironično ili sarkastično ili Isus tim pojmom Judi daje još jednu priliku, još jedan poziv k sebi? Možda mu želi reći da mu je unatoč svemu što se dogodilo spreman oprostiti jer on ne može ne oprostiti onome tko se skreno kaje.

Zašto je Juda izdao Isusa? Evanđelisti ne govore o motivima izdaje, ali o nekoliko motiva možemo razmišljati. Među mogućima motivima je pohlepa. Ako znamo koliko je svotu dobio Juda, trideset srebrnjaka, cijenu jednoga roba, svotu za koju je kupljena tek jedna njiva, možemo zaključiti da novac i nije bio presudan jer je za tu „uslugu“ mogao dobiti više novaca. Na kraju je Juda novac vratio.

Drugi je mogući motiv Judina ambicija. Postoje nagađanja da je Juda postao nestrpljiv zbog sporosti Isusove misije te da je izdajom htio „ubrzati“ Isusovo mesijansko djelovanje.

Oholost i misao da bolje poznaje Isusovu od samog Isusa bi također mogli biti motiv. Ovaj motiv bio bi u skladu s pisanjem evanđelista da je u Judu ušao Sotona koji navodi na djelovanje po ljudsku, a ne po Božju.

Strah i nagon za preživljavanjem također bi mogao biti motiv Judine izdaje. Znao je da Isus ima moćne neprijatelje koji bi nakon uklanjanja Isusa mogli ukloniti i njegove sljedbenike.

Neki će reći da se Juda razočarao u Isusa kao Mesiju jer nije djelovao kao netko tko je spreman pokrenuti rat za oslobođenje Židova ili mu se nebeska nematerijalna nagrada činila preslabom zamjenom za materijalna dobra koja bi stekao u zemaljskom kraljevstvu.

Možda je Juda izdao Isusa iz bilo kojeg od navedenih ili kombinacijom nekih ili svih motiva, ne znamo. Možda upravo zbog toga evanđelisti ne govore o motivima. Ono što evanđelja govore jest da je Sotona ušao u Judu, odnosno da se Juda svojevolumno i slobodno odlučio za zlo.

Petar i drugi učenici

U trenutku uhićenja, učenici su pokazali neku vrstu hrabrosti. Kad su vidjeli što se događa i što će se dogoditi netko je upitao Isusa: „Gospodine, da udarimo mačem?“ „I jedan od njih udari slugu velikoga svećenika i odsiječe mu desno uho“. Ivan piše da je to bio Petar. Ovdje se možemo zapitati je li navedeno pitanje i Petrov čin također neka vrsta izdaje, izdaje svega onoga čemu ih je Isus poučavao, ponovni pokušaj odvratanja Isusa od vršenja volje Očeve.

Nakon tog događaja i Isusovog uhićenja događa se sljedeća izdaja. Kao što je Isus najavio na posljednjoj večeri, njegovi učenici su se razbježali. Ivan u svome evanđelju piše da je Isus od vojnika tražio da puste učenike da odu.

Petar je unatoč svim svojim manama i strahovima izdaleka išao za Isusom. Bio je zabrinut za njega, ali ga se ipak odrekao pred anonimnim, rekli bismo ljudima s niskog društvenog položaja, sluškinjama i slugama. Petrovu epizodu, detaljno kao rijetko koju drugu, opisuju sva četiri evanđelista. Kroz Petrov primjer, ne srame se priznati vlastite slabosti.

Zašto je Petar zatajio Isusa. Prvo što može pasti na pamet je strah za vlastitu egzistenciju. Drugo, možda se previše oslanjao na vlastitu snagu ili je možda smišljao kako se pritajiti i pomoći Isusu. Možda je razvio vlastitu, ali krivu sliku Isusa i njegovog poslanja i nju slijedio kao što svatko od nas ponekad može stvoriti krivu sliku Boga, nju slijediti i krivo raditi. Možda mu još uvijek nije jasno, nakon višekratnih Isusovih najava vlastite muke i smrti, da je Isus prihvatio svoj križ i nosio ga na što poziva i sve one koji ga žele slijediti.

Petar je kao i Juda, a vjerojatno i drugi učenici shvatio sav užas učinjenog djela. Razlika između Jude i sviju ostalih je u tome što se Juda nije pouzdao u Božje milosrđe i u očaju se objesio. Drugi učenici su se suočili s težinom svoga grijeha i njegovim posljedicama, pokajali se vjerujući u beskrajnu Božju ljubav i snagu i želju za opraštanjem.

Mali vjeronaučni leksikon

Predaja

Predaja, latinski - traditio; grčki - παραδοσις; hebrejski - masorah, aramejski - tena', arapski - sunna, sanskrt - smrti, usmeno i pismeno prenošenje religijskih učenja i prakse tijekom dugih razdoblja; tradicija. Pritom se razlikuje proces prenošenja, njegova sredstva (jezik i ustanove) te preneseni sadržaj (povijesne uspomene, vjerovanja, obredi, molitve, običaji, pravo). Predaja je važna u opstanku svake ljudske zajednice, društva i kulture, pa i religijske zajednice. Ona omogućuje kontinuitet početnoga religioznog iskustva i, ako je otvorena, njegovo prilagodavanje novim okolnostima. Kad se religijska zajednica previše zatvori u predaju ili tradiciju, riječ je o religijskom tradicionalizmu.

U arhaičnim religijama ili religijama bez pisma postoji isključivo usmena predaja (mitovi, magijsko-religijski obredi, himni i molitve).

U religijama s pismom početno religijsko iskustvo ili objava dijelom se zapisuje u svetim knjigama, a dijelom usmeno prenosi, povremeno zapisuje i tumači.

U židovstvu se razlikuje zapisana objava (Tora) i usmena predaja (masorah), zabilježena u Mišni i protumačena u Gemari, iz čega je nastao Talmud.

U kršćanstvu se također razlikuje objava zapisana u Svetom pismu (Stari i Novi zavjet) i usmena predaja (tradicija) koja prethodi Pismu i povremeno se zapisuje, tumači i definira.

U katolicizmu i pravoslavlju objava je sadržana u Svetom pismu i crkvenoj predaji, a u protestantizmu se priznaje samo objava sadržana u Svetom pismu (sola Scriptura).

U islamu, osobito u sunizmu, uz objavu zapisanu u Kuranu priznaje se i predaja (suna) sadržana u Muhamedovim riječima i postupcima (hadis).

U hinduizmu, osobito u vedizmu, razlikuje se objava sadržana u Vedama od predaje (smrti).

Predanost

Predanost, u religioznom i duhovnom iskustvu, stanje u kojem se nalazi osoba predana ili prepuštena duhovnoj sili koju je iskusila i koja ju je obuzela. Posljedica je predanosti ublaženje tjeskobe te duhovni i duševni mir, koji omogućuje sabranije i odgovornije djelovanje.

Najkraći križni put

Jedna od najsnažnijih pobožnosti tijekom korizme dakako je i križni put, koji uvijek iznova vjernike poziva da slijede i razmatraju događaje Isusove muke i smrti.

No nije uvijek lako pronaći vremena za takvo razmatranje. Stoga donosimo vjerojatno najkraći oblik pobožnosti križnog puta križa.

Ovaj križni put može se izmoliti za samo pet minuta. Naravno, ovisi koliko se zadržite na svakoj od postaja.

Prva postaja: Isusa osuđuju na smrt

O Isuse, pun blagosti i praštanja, pouči me kako podnositi osudu.

Druga postaja: Isus uzima na se križ

Moj Isuse, ovaj bi križ trebao biti za mene, ne za tebe. Moji su te grijesi razapeli.

Treća postaja: Isus pada prvi put pod križem

O Isuse, po svom prvom padu, ne dopusti da padnem u smrtni grijeh.

Četvrta postaja: Isus susreće svoju svetu majku

O Isuse, neka me nikakva ljudska veza, ma koliko draga, ne priječi da te slijedim na putu križa.

Peta postaja: Šimun Cirenac pomaže Isusu nositi križ

Šimun ti je, primoran, pomogao. Daj mi da i ja strpljivo podnosim sve za tebe.

Šesta postaja: Veronika pruža Isusu rubac

O Isuse, ti si Veroniki u rubac utisnuo sveto svoje lice. Utisni ga neizbrisivo i u moje srce.

Sedma postaja: Isus pada drugi put pod križem

Po svome drugom padu, Gospodine moj, očuvaj me od ponovnoga pada u grijeh.

Osma postaja: Isus tješi jeruzalemske žene

Za mene bi bila najveća utjeha da čujem tvoje riječi: „Mnogi su ti grijesi otpušteni jer si mnogo ljubio“

Deveta postaja: Isus pada treći put pod križem

O Isuse, kad se umorim na životnom putu, ti mi budi snaga i ustrajnost.

Deseta postaja: Isusa svlače

Mojoj duši oduzeta je odjeća nevinosti. Odjeni me, dragi Isuse, odjećom pokore i poniznosti.

Jedanaesta postaja: Isusa pribijaju na križ

Ti si oprostio svojim neprijateljima. Bože moj, pouči me da praštam uvrede i zaboravim ih.

Dvanaesta postaja: Isus umire na križu

Ti umireš, moj Isuse, ali tvoje Presveto Srce i dalje kuca s ljubavlju za tvoju grešnu djecu.

Trinaesta postaja: Isusa skidaju s križa

Primi me u svoje naručje, tužna Majko, i izmoli mi savršeno kajanje za moje grijehe

Četrnaesta postaja: Isusa polažu u grob

Kad te u svetoj Pričesti primim u svoje srce, o Isuse, učini ga dostojnim počivalištem za svoje presveto tijelo.

Amen.

NAŠI POKOJNI

MARIO SELAK,

PU splitsko - dalmatinska, Južno bojište, 7. travnja 1992.

STJEPAN GRGIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Sisak, 9. travnja 1993.

POČIVALI U MIRU